

Zorgparagraaf

Visie

Op onze school dragen wij een warm hart toe aan ieder kind. Met zorg en aandacht streven we ernaar om bij ieder kind unieke eigenschappen en talenten te herkennen, erkennen, stimuleren en verder te ontwikkelen; om bij ieder kind vanuit het vertrouwen in hun eigen kunnen het best uit zichzelf te halen. Het bieden van passend onderwijs voor ieder kind is maatwerk, waarbij we samenwerken met de ouders en het kind.

Onze school is een openbare school. Verschillen tussen leerlingen zijn het vertrekpunt van ons schoolse handelen en begeleiden. Drempels die de toegankelijkheid van de school of de deelname aan het onderwijsproces belemmeren worden zoveel mogelijk bestreden (WSNS). We streven naar een planmatige aanpak van de leerlingenzorg. Deze leerlingenzorg dient zoveel mogelijk plaats te vinden in de groep. De directe zorg voor de kinderen ligt bij de groepsleerkracht. De groepsleerkracht krijgt ondersteuning van de Intern Begeleider. Door middel van handelingsgericht werken sluit de school zoveel mogelijk aan bij de onderwijsbehoeften van de leerlingen. Onze school neemt deel aan de invoering van de 1 stap verder met de 1-zorgroute. Onze school is aangesloten bij het Samenwerkingsverband 28.09.

1 Stap verder met de 1-Zorgroute

Op de Koningin Julianaschool wordt er gewerkt met 1 Stap verder met de 1-Zorgroute. Dit is een cyclische en systematische manier van werken waarbij handelingsgericht werken als kader over het opbrengstgericht werken wordt gelegd. Het handelen van een leerkracht in de groep is afgestemd op de onderwijs- en basisbehoeften van de leerlingen en wordt daarbij direct gekoppeld aan het opbrengstenbeleid van de school. Dit beleid wordt geoperationaliseerd in zogeheten ambitie schoolstandaarden (Bijlage 1: Schoolstandaarden). Deze standaarden worden halfjaarlijks met de opbrengsten van elke groep leerlingen (basis-, verdiept- en intensief arrangement) vergeleken. Deze vergelijking is de input voor onderwijskundige maatregelen die aan de orde komen in het opbrengstgesprek en worden vastgelegd in het groepsplan en/of onderwijsbehoeften.

1 Stap verder met 1-zorgroute

De leerkrachten

Binnen ons onderwijs doen leerkrachten ertoe! Zij bouwen een relatie op met de kinderen, verzorgen het onderwijs en monitoren de ontwikkeling en het welbevinden van de kinderen. De leerkrachten zijn de eerste die zorgen rondom de ontwikkeling van een kind signaleren.

Binnen het handelingsgericht werken is het belangrijk dat een leerkracht over voldoende competenties beschikt om het onderwijs af te stemmen op de onderwijsbehoeften van de leerling. De leerkracht moet als professional bereid zijn te reflecteren over het aanbod en zijn handelen in de klas. Om leerkrachten daarbij te ondersteunen en competenties te verwerven vinden er structurele gesprekken plaats, kunnen leerkrachten individuele scholing volgen en worden er meerdere keren per jaar klassenconsultaties georganiseerd. Door middel van een kijkwijzer kijken leerkrachten bij elkaar en voorzien elkaar van feedforward.

Binnen ons team zijn er leerkrachten met eigen specialisaties, die een coördinator rol vervullen. Zo hebben wij een bouw-, lees-, reken- (i.o.), gedrags-, wetenschap- en techniek-, coöperatief leren- en hoogbegaafdheidscoördinator. Leerkrachten leren binnen ons team met en van elkaar.

Intern begeleider

De intern begeleider op de Koningin Julianaschool is Kimberly Jacobs. Zij is werkzaam op dinsdag, woensdag en donderdag. Op donderdag verzorgt zij tevens het onderwijs voor de Erasmusklas. Zie bijlage 2: Taakomschrijving Intern Begeleider.

Leerlingvolgsysteem

Voor het monitoren van de didactische ontwikkeling maken wij gebruik van Parnassys en voeren daar de afgenomen cito-toetsen en methode gebonden toetsen in. Voor het monitoren van de sociaal-emotionele ontwikkeling maken wij tot en met schooljaar 2015-2016 gebruik van Opschool. Met ingang van het schooljaar 2016-2017 hebben we SCOL in gebruik genomen. Bij de kleuters wordt er tevens gebruik gemaakt van het observatiesysteem Bosos.

De toetsen worden afgenomen volgens een toetskalender, die jaarlijks wordt bijgesteld door de intern begeleider (zie bijlage 3: Toetskalender 2016-2017).

Interne zorgcyclus

Om de kwaliteit van het onderwijs en zorg te waarborgen, vroegtijdig te signaleren en pro-actief te kunnen handelen wordt er jaarlijks de interne zorgcyclus doorlopen.

Tijdspad interne zorgcyclus:

Maand	Wat?	Wie?	Gevolg?
September	Opbrengstgesprek 1	IB/Leerkracht	Opstellen groepsplan 1
Oktober/November	Afname so/em volgsysteem SCOL	Leerkracht	Bijstellen groepsplan 1 en/of onderwijsbehoeften
Januari	Afname cito Opbrengstgesprek 2 Trendanalysevergadering	Leerkracht IB/Leerkracht Team	Evaluëren groepsplan 1 Bijstellen onderwijsbehoeften Opstellen groepsplan 2
Maart/april	Afname so/em volgsysteem SCOL	Leerkracht	Bijstellen groepsplan 2 en/of onderwijsbehoeften
Mei/juni	Afname cito Opbrengstgesprek 3 Trendanalysevergadering	Leerkracht IB/Leerkracht Team	Evaluëren groepsplan 2 Bijstellen onderwijsbehoeften

Tijdens het opbrengstgesprek (Bijlage 4: Format opbrengstgesprekken) wordt tussen IB en leerkracht besproken:

- Vergelijking van de schoolstandaarden met de opbrengsten van de groep voor de vakken technisch lezen, begrijpend lezen, rekenen en spelling.
- Analyse sociaal-emotioneel groepsoverzicht.
- Onderwijskundige maatregelen voor de komende groepsplanperiode.
- Ambities voor de komende groepsplanperiode.
- Leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften, waarvoor individuele aanpassing gewenst is en/of een individueel zorgtraject zal worden gestart.

Overige gesprekken:

- Maandelijks zorgoverleg gericht op individuele- en groepsontwikkeling tussen directeur en intern begeleider.
- Maandelijks overleg tussen college van bestuur dhr. J. van Knijff en dhr. L. de Haan en directeur.
- Vestigingsoverleg tussen dhr. J. van Knijff, MT (directeur, intern begeleider, bouwcoördinatoren) gericht op opbrengsten en schoolontwikkeling. Ter voorbereiding van het vestigingsoverleg van februari – In huidige schooljaar 2016-2017 in november - schrijft de intern begeleider Analyse van schoolopbrengsten (Bijlage 5 Analyse schoolopbrengsten midden-eind 2015-2016 KJS definitief). In het jaarplan 2015-2016 is tevens de ontwikkeling, implementatie en borging van zorg opgenomen (Bijlage 6 stand van zaken jaarplan 2015-2016).

Ontwikkelingsperspectief (OPP)

Op de Koningin Julianaschool wordt er convergent gewerkt. Wij streven ernaar om leerlingen t/m groep 5 die uitvallen op 1 of meer vakgebieden (technisch lezen, begrijpend lezen, rekenen, spelling) het leerstofaanbod aan te bieden van het betreffende leerjaar. Om dit mogelijk te maken plaatsen we deze leerlingen in de intensieve aanpak. Naast het aanbieden van de basisleerstof houdt dit het volgende in:

- De leerling krijgt verlengde instructie.
- De leerling krijgt begeleidde oefening.
- De leerstof wordt gedispenseerd of gecompenseerd.

Vanaf groep 6 t/m 8 kan het noodzakelijk worden dat een leerling in een eigen leerlijn gaat werken voor 1 of meerdere vakgebieden. Het ontwikkelingsperspectief zal de leidraad zijn bij de planning van het onderwijsaanbod en het monitoren van de leeropbrengsten van deze leerling. Het leerstofaanbod voor de leerlingen met een OPP wordt beschreven, geëvalueerd en bijgesteld in een groep- of individueelplan (Parnassys).

De intern begeleider stelt een ontwikkelingsperspectief op...

1. ... binnen 6 weken na aanmelding wanneer een leerling bij aanmelding op de Koningin Julianaschool extra ondersteuning nodig heeft.
2. ... wanneer een leerling van groep 6 t/m 8 in een eigen leerlijn gaat werken voor 1 of meerdere vakgebieden, omdat deze leerling onvoldoende profiteert van het basisaanbod in de intensieve aanpak .
3. ... wanneer een leerling uit groep 3 t/m 8 extra ondersteuning (arrangement en/of ambulante begeleiding cluster 3,4) nodig heeft naast de begeleiding op de Koningin Julianaschool.
4. ... wanneer een plaatsing op het s(b)o gewenst is voor een leerling uit groep 3 t/m 8.
5. ... wanneer een leerling in groep 8 uitstroomt op vso, pro of vmbo-bbl/vmbo-kbl met lwoo.

Bovenstaande informatie i.c.m. het format worden weergegeven in Bijlage 7: Ontwikkelingsperspectief Koningin Julianaschool.

Voor alle leerlingen die in het Samenwerkingsverband een arrangement extra ondersteuning volgen stelt de school wettelijk een ontwikkelingsperspectief samen. Ouders hebben instemmingsrecht m.b.t. het adviesdeel van het OPP. Het Samenwerkingsverband betreft bij de procedurele toets op de aanvraag voor een toelaatbaarheidsverklaring o.a. het OPP.

Blijven zitten

Een leerling moet zo goed mogelijk begeleid worden bij het doorlopen van een ononderbroken ontwikkeling. Het uitgangspunt van onze school is dan ook dat leerlingen niet doubleren. In sommige gevallen kan doubleren echter zinvol zijn. Er moet dan wel sprake zijn van de verwachting dat een extra leerjaar resultaten zal opleveren. In Bijlage 8: Overgangscriteria worden geoorloofde redenen om een leerling te laten doubleren, het tijdspad en specifieke overgangscriteria per groep beschreven.

Hoog- en meerbegaafdheid

De begeleiding voor hoog- en meerbegaafde leerlingen vindt in eerste instantie plaats binnen hun eigen groep door de leerkracht. Zij volgen les op een verdiept arrangement, want inhoud dat ze een verkorte instructie krijgen, reguliere leerstof wordt ingedikt, zodat er daarnaast verdiepend en/of verrijkend leerstof aangeboden kan worden. Tevens is er een Erasmusklas voor hoog- en meerbegaafde van groep 5 t/m 8. In deze klas worden deze leerlingen structureel 1x per week een aantal uren apart genomen om onder leiding van een leerkracht te werken. Tevens krijgen de leerlingen klassenwerk mee aanvullend op de reguliere weektaak. De Koningin Julianaschool hecht waarde aan de Erasmusklas, zodat deze leerlingen onderwijs krijgen met gelijkgestemden en er onderwijs geboden kan worden gericht op specifieke onderwijsbehoeften van deze doelgroep: executieve functies, leren-leren/studievaardigheden, sociale-vaardigheden en gericht op interesses van deze doelgroep: techniek en wetenschap, filosoferen en persoonlijke ontwikkeling.

Diagnosticering

Daar waar ouders, leerkracht en IB'er het erover eens zijn dat het kind meer- of hoogbegaafd is, zal verder diagnostisch onderzoek niet nodig zijn. Wanneer ouders een diagnostisch onderzoek ter bevestiging willen laten uitvoeren kunnen ouders, op eigen, kosten een onderzoek laten doen op meer- en hoogbegaafdheid bij een daarvoor bevoegde instantie. Wanneer school tevens zorgen heeft over de ontwikkeling van een leerling kan er een ondersteuningstraject opgestart worden.

Plan van aanpak

Wanneer gesignaleerd is dat een kind meer- of hoogbegaafd is, wordt de keuze gemaakt uit 'Versnellen van de leerstof' of 'Indikken en verrijken'.

Versnellen:

Hierbij zijn twee mogelijkheden:

1. De leerling wordt in een hogere groep geplaatst.
Er zijn verschillende mogelijkheden:
 - a. Een jaar overslaan in de beginjaren van de basisschool.
Dit kan als volgt gerealiseerd worden:
 - De oudste kleuter gaat van groep 2 naar groep 4
 - De oudste kleuter gaat tussentijds (na herfst- of kerstvakantie) naar groep 3.
 - Een kleuter gaat na één jaar basisschool naar groep 3.
 - b. Tussentijds wordt een groep overgeslagen. Het kind werkt in één jaar de leerstof van twee jaren door. Dit is een goede mogelijkheid als ouders en leerkracht het erover eens zijn dat plaatsing in een hogere groep geen nadelige gevolgen heeft voor de sociaal-emotionele ontwikkeling van het kind. Tevens

moeten de onafhankelijke toetsen aangeven dat het kind op meerdere vakgebieden cognitief en qua belangstelling een betere aansluiting vindt in een hogere groep. Tevens zal de Versnellingswenselijkheidslijst (zie bijlage 9) ingevuld worden.

c. Het meer- of hoogbegaafde kind gaat na groep 7 (als de leerstof van groep 8 beheerst wordt) naar het voortgezet onderwijs.

2. Leerstof aanbieden van een hogere groep.

Een groep overslaan voor één vak. Men kan daarbij besluiten om de leerling voor een bepaald vak mee te laten doen in een hogere groep. Dit is een goede mogelijkheid als het kind niet in een hogere groep geplaatst kan worden, omdat:

- de ouders niet akkoord gaan.
- er twijfel bestaat over de sociaal-emotionele weerbaarheid van het kind.
- het kind het zelf niet wil.
- de ontvangende groep de zorg voor een dergelijke leerling niet kan bieden.
- de (hoog)begaafdheid slechts voor één vakgebied geldt.

Indikken en verrijken:

Dit houdt in dat onnodige herhalings- en oefenstof wordt weggelaten uit de reguliere leerstof. Dit zorgt ervoor dat

- reguliere leerstof meer aansluit op de cognitieve mogelijkheden van de (hoog)begaafde leerlingen.
- er tijd beschikbaar komt die kan worden besteed aan meer uitdagende (extra) leerstof.

Indikken en verrijken is een goede mogelijkheid als

- er een vermoeden bestaat dat versnellen problemen gaat veroorzaken.
- er verwacht wordt dat indikken en verrijken meer werkplezier zal geven.
- de gezamenlijke beleving van de basislessen belangrijk zijn voor het kind.
- het kind niet helemaal los van de groep wil functioneren.

Concept Procedure Erasmusklass

De procedure voor de Erasmusklass groep 5 t/m 8 zowel op groeps- als individueel leerlingniveau is beschreven (zie bijlage 10). Er wordt gebruik gemaakt van het SI-DI protocol. De concept procedure is in het schooljaar 2016-2017 in gebruik genomen.

Dyslexie

Leerlingen die leesproblemen ervaren krijgen binnen onze school onderwijs in het intensieve arrangement. In het kader van Passend onderwijs wordt tevens het leesonderwijs afgestemd op de onderwijsbehoeften van de leerlingen.

In samenwerking met intern begeleiders van andere openbare scholen in Zwijndrecht is er een dyslexieprotocol geschreven (zie bijlage 11 Dyslexieprotocol Zwijndrecht). Dyslexiezorg voor leerlingen is afhankelijk van de gemeente waar het kind woonachtig is. Per 1 augustus 2016 zijn de gemeentes verantwoordelijk voor de dyslexiezorg.

In samenwerking met Alles Kids (logopedie) is de Koningin Julianaschool in het schooljaar 2015-2016 gestart met pilot om het programma BOUW! In te zetten. Bouw! is het unieke interventieprogramma waarmee leesproblemen bij risicoleerlingen in groep 2 t/m 4 voorkomen kunnen worden. Deze pilot zal in het komende schooljaar worden gecontinueerd. Daarnaast biedt het samenwerkingsverband in de basisondersteuning een Leesarrangement aan voor enkele leerlingen in groep 3/4.

Het programma Kurzweil 3000 wordt ter ondersteuning ingezet voor leerlingen met een dyslexieverklaring.

Dyscalculie

Leerlingen die rekenproblemen ervaren krijgen binnen onze school onderwijs in het intensieve arrangement. In het kader van Passend onderwijs wordt tevens het rekenonderwijs afgestemd op de onderwijsbehoeften van de leerlingen. Bij het vermoeden van dyscalculie door school en/of ouders kan school een ondersteuningstraject opstarten. Het samenwerkingsverband heeft geen diagnose dyscalculie of dyscalculieverklaring nodig om tot een arrangement voor rekenen te komen. De diagnose is niet leidend, de onderwijsbehoeften van de leerling zijn leidend.

Indien ouders een diagnose dyscalculie nodig achten kunnen zij –op eigen kosten – een onderzoek laten uitvoeren bij een daarvoor bevoegde instantie. Wanneer een leerling naar een voortgezet onderwijs school gaat binnen het bestuur OZHW kan in samenwerking met de orthopedagoog van het voortgezet onderwijs een dyscalculieonderzoek worden uitgevoerd wanneer de leerling in groep 8 zit.

Voortgezet Onderwijs

Sinds het schooljaar 2014-2015 baseren scholen voor het voortgezet onderwijs de toelating van leerlingen op het schooladvies van de basisschool. Een dubbel advies van twee naastgelegen onderwijstype is hierbij toegestaan. De Koningin Julianaschool heeft de richtlijnen voor advisering beschreven (zie bijlage 12: Advisering PO/VO Koningin Julianaschool). Tussen 15 april en 15 mei wordt er een verplicht Eindtoets afgenomen, als de leerling de toets beter maakt dan verwacht, moet de basisschool het schooladvies heroverwegen. De basisschool kan ervoor kiezen om het schooladvies naar boven bij te stellen. In het schooljaar 2015-2016 is in april de IEP Eindtoets van bureau I.C.E. afgenomen.

Samenwerkingsverband

De leerlingenzorg op onze school wordt voor een belangrijk deel bepaald door het ondersteuningsbeleid van het samenwerkingsverband Passend Onderwijs Drechtsteden 28.09 waar de scholen uit Zwijndrecht aan deelnemen. Tevens wordt er kennis genomen van het samenwerkingsverband 28.05 waar de scholen in Barendrecht en Ridderkerk in participeren.

Zorgplicht

Schoolbesturen hebben vanaf 1 augustus 2014 zorgplicht. Zorgplicht betekent dat scholen en hun besturen verplicht zijn om te zorgen dat iedere leerling die op hun school zit, of die zich bij hun school aanmeldt een passende onderwijsplek binnen het samenwerkingsverband krijgt.

Meer informatie:

Bijlage 13: Zorgplicht bij plaatsing op een reguliere PO school

Bijlage 14: Zorgplicht als de leerling al op school zit (po en vo)

Passend onderwijs

De samenwerkende schoolbesturen in SWV 28.09 hebben gezorgd voor een samenhangend en dekkend netwerk van basis- en extra ondersteuning, op grond waarvan de schoolbesturen ook in staat zijn aan hun zorgplicht te kunnen voldoen. Een belangrijke voorwaarde voor het realiseren van de visie en de ambitie van OZHW is dat er een niveau van basisondersteuning is afgesproken dat voor alle scholen in de stichting gelijk is. De term basisondersteuning doelt op datgene dat er van iedere school binnen de stichting verwacht wordt op het gebied van (passend) onderwijs en ondersteuning. Het omvat de bekwaamheidseisen die aan het personeel gesteld worden en de specifieke ondersteuningsmogelijkheden van de school, maar tevens maatregelen die bedoeld en/of beschikbaar zijn voor alle leerlingen. Daarbij kan gedacht worden aan handelingsgericht werken, IB, RT, inzet deskundigen in de school en het gebruik van protocollen. Het niveau van de basisondersteuning wordt beschreven in zowel het ondersteuningsplan van het samenwerkingsverband (Bijlage 15: Actief met Passend Onderwijs naar 2020) als in het schoolondersteuningsprofiel van elke school (Bijlage 16: Schoolondersteuningsprofiel

Koningin Julianaschool) en wordt vastgesteld door de samenwerkende besturen binnen het samenwerkingsverband. In het Referentiekader Passend onderwijs is vastgelegd uit welke vier onderdelen de basisondersteuning is opgebouwd. In het ondersteuningsplan van het SWV 28.05 zijn bedoelde onderdelen nader uitgewerkt. Er wordt tevens inzicht gegeven in de ketenpartners. Indien er extra ondersteuning nodig blijkt, ontvangen de scholen extra middelen vanuit het samenwerkingsverband om hun ondersteuning mee in te richten.

Voorzieningen vanuit de basisondersteuning SMV 28.09:

- Ondersteuningsteam
- Leerarrangement
- Diagnostisch meldpunt
- Preventieve ambulante begeleiding
- Arrangement NT2
- Route schoolverlaters PO-VO

Voorzieningen en arrangementen extra ondersteuning in SMV 28.09:

- De Loep
- Zorgarrangementen ambulante begeleiding cluster 3 en 4
- Maatwerk arrangementen onderwijs
- Combinatie arrangement onderwijs en CJG
- Arrangement op maat (rekenen)
- Speciaal (basis)onderwijs

Ondersteuningstraject

Voor leerlingen waarvoor een individuele aanpassing gewenst is en/of individueel zorgtraject zal worden gestart zal het ondersteuningstraject worden opgestart. Ouders zijn daarbij belangrijke partners en zullen school toestemming moeten verlenen.

Stappenplan van het ondersteuningstraject (Bijlage 17: Stappenplan ondersteuningstraject):

1. Observeren en signaleren (binnen intern zorgcyclus)
2. Collegiale consultatie
3. Leerlingbespreking
4. Ondersteuningsteam en deskundigenadvies
5. Bespreking van de onderzoeksresultaten in ondersteuningsteam
6. Aanmelden CJG casusoverleg
7. Bieden van passend arrangement zorg
8. Nazorg en evaluatie

Ondersteuningsteam

In het ondersteuningsteam van de scholen werken onderwijs en jeugdzorg samen om kinderen met ondersteuningsbehoeften snel goede begeleiding en hulp te bieden. Voor complexere problemen is er op lokaal niveau het centrum voor jeugd en gezin (CJG) en lokaal jeugdteam.

Uitgangspunt voor school om een leerling aan te melden voor een bespreking in het ondersteuningsteam is de onderwijskundige en/of zorgbehoeften van de leerling en/of het gezin. Veelal zal er binnen de school sprake zijn van handelingsvragen of verlegenheid, al dan niet gecombineerd met opgroei- en opvoedingsvragen van de ouders.

Leden van het ondersteuningsteam:

- IB (als vertegenwoordiger van de directeur)
- Jeugdarts of jeugdverpleegkundige
- Orthopedagoog of psycholoog
- Professional CJG/Jeugdteam

- Schoolmaatschappelijk werker
- Groepsleerkracht
- Ouders
- (ambulant begeleider)
- (S(b)o deskundige)
- (Andere voor casus relevante professionals)

(Meer informatie: <http://www.swv-drechtsteden.nl/ondersteuningsteam/documenten-en-formulieren-ondersteuningsteam>)

Bijlages:

- Bijlage 1 : Schoolstandaarden
- Bijlage 2 : Taakomschrijving Intern Begeleider
- Bijlage 3 : Toetskalender 2016-2017
- Bijlage 4 : Format opbrengstgesprekken
- Bijlage 5 : Analyse schoolopbrengsten midden-eind 2015-2016 KJS
- Bijlage 6 : Bijlage stand van zaken jaarplan KJS mrt 2015-2016
- Bijlage 7 : Ontwikkelingsperspectief Koningin Julianaschool
- Bijlage 8 : Overgangscriteria
- Bijlage 9 : Versnellingswenselijkheidslijst
- Bijlage 10 : Procedure Erasmusklas (concept mei 2016)
- Bijlage 11 : Dyslexieprotocol Zwijndrecht
- Bijlage 12 : Advisering po-vo Koningin Julianaschool
- Bijlage 13 : Zorgplicht aanmelding bij reguliere po-school
- Bijlage 14 : Zorgplicht als leerling al op school zit (voor po en vo)
- Bijlage 15 : Ondersteuningsplan 'Actief passend onderwijs naar 2020'
- Bijlage 16 : Schoolondersteuningsprofiel Koningin Julianaschool
- Bijlage 17 : Stappenplan ondersteuningstraject